ДО ПИТАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ ЮРИДИЧНОГО СУПРОВОДЖЕННЯ СТАТУТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Таїсія Миколаївна МЕЛЬНИК,

аспірантка Харківського національного університету внутрішніх справ
https://orcid.org/0009-0006-8890-4646

Зарубіжний досвід юридичного супроводженні статутної діяльності закладів вищої освіти є важливим джерелом знань і досвіду, що може допомогти в розробці ефективних та сучасних правових механізмів у цій сфері. Порівняльний аналіз зарубіжного досвіду може сприяти покращенню законодавства з метою забезпечення відповідності сучасним викликам та потребам суспільства.

Зарубіжний досвід юридичного супроводження статутної діяльності закладів вищої освіти може бути джерелом цінної інформації та ідей для удосконалення вітчизняної практики. Відмінність у правових системах, підходах до регулювання та управління закладами вищої освіти може надати нові ідеї та рішення для покращення українського законодавства та практики у цій сфері.

Один із аспектів зарубіжного досвіду, на який можна звернути увагу, – це підходи до автономії закладів вищої освіти. У багатьох країнах заклади вищої освіти наділені значною автономією у питаннях фінансування, управління та розвитку.

Також важливим є зарубіжний досвід регулювання якості освіти та забезпечення відповідності освітніх програм міжнародним стандартам. Велика кількість країн має системи зовнішнього оцінювання, акредитації та сертифікації закладів вищої освіти та їх програм, що дозволяє забезпечувати високу якість освіти. Використання таких підходів українськими закладами вищої освіти може сприяти покращенню якості освітнього процесу та підвищенню довіри до української освіти на міжнародному рівні.

Варто також вивчити механізми залучення приватного сектору до фінансування та управління закладами вищої освіти. У багатьох країнах партнерство між урядом та приватним сектором грають важливу роль у розвитку вищої освіти. При цьому важливо враховувати можливі ризики, такі як комерціалізація освіти або збільшення нерівності у доступі до неї.

І. Драч та О. Паламарчук підкреслюють, що зарубіжний досвід юридичного супроводження статутної діяльності закладів вищої освіти може стати цінним джерелом ідей та рішень для подальшого розвитку української системи вищої освіти. Важливо враховувати специфіку українського соціокультурного контексту та забезпечити відповідну адаптацію іноземного досвіду [1, с. 78].

Зокрема, українські заклади вищої освіти можуть взяти до уваги досвід інших країн у сфері студентського самоврядування та участі студентсь-

© Мельник Т. М., 2022

ких організацій у процесах управління та налагодження взаємодії зі стейкхолдерами. У багатьох країнах здобувачі освіти відіграють важливу роль у прийнятті рішень на рівні університетського керівництва та можуть вирішувати питання освітнього процесу та студентського життя. Це сприяє розвитку відповідальності та громадянського активізму серед студентської громадськості та сприяє створенню більш демократичного та відкритого середовища у закладі вищої освіти.

Крім того, вивчення зарубіжного досвіду може сприяти опрацюванню ефективних механізмів розв'язання конфліктів у академічному середовищі. Управління конфліктами між науково-педагогічним персоналом, здобувачами освіти та адміністрацією є важливою складовою успішного функціонування будь-якого закладу вищої освіти. Вивчення іноземного досвіду може допомогти в ідентифікації найкращих практик розв'язання конфліктів та їх подальшому впровадженні.

Не менш важливим є аналіз правових механізмів захисту академічної свободи та незалежності закладів вищої освіти. У багатьох країнах існують законодавчі гарантії захисту від втручання у вищу освіту політичних або комерційних інтересів. Врахування цього досвіду може допомогти українським законодавцям у створенні ефективних механізмів захисту академічної свободи та незалежності закладів вищої освіти від зовнішнього тиску [2, с. 70].

Ще одним аспектом зарубіжного досвіду є підходи до регулювання міжнародної співпраці та мобільності здобувачів освіти та науковців. У багатьох країнах існують програми обміну та стипендіальні програми, які сприяють розвитку культури міжнародного співробітництва в сфері освіти. Вивчення цього досвіду може допомогти Україні розвинути свої власні механізми підтримки міжнародної співпраці та залучення іноземних здобувачів освіти та науковців до співпраці з українськими закладами вищої освіти.

Також важливим є аналіз інноваційних підходів до використання технологій в освітньому процесі. У сучасному світі цифрові технології відіграють все більшу роль у здобутті освіти та дослідженнях. Зарубіжний досвід може надати приклади успішної інтеграції технологій в освітній процес, а також допомогти ідентифікувати потенційні виклики та ризики цього процесу.

Україні наразі необхідно активно використовувати зарубіжний досвід у сфері юридичного супроводження статутної діяльності закладів вищої освіти з ряду стратегічних причин.

По-перше, це допоможе країні інтегруватися в міжнародний освітній простір та забезпечити відповідність національних освітніх стандартів і вимог міжнародним нормам. Розвинені країни мають значний досвід у цій сфері, який може бути використаний для підвищення якості освіти та конкурентоспроможності українських університетів.

По-друге, імплементація зарубіжного досвіду сприятиме підвищенню якості освіти в Україні. Це включає в себе впровадження кращих практик управління, контролю якості та забезпечення прав студентів і викладачів.

© Мельник Т. М., 2022

Ефективне юридичне супроводження дозволить створити дієві механізми контролю, що сприятимуть підвищенню прозорості в системі вищої освіти.

Крім того, заклади вищої освіти, які відповідають міжнародним стандартам, стають більш привабливими для іноземних здобувачів освіти і викладачів, що сприятиме розвитку міжнародного обміну та залученню іноземних інвестицій у сферу освіти в Україні. Крім того, зарубіжний досвід також допоможе у впровадженні ефективних механізмів протидії корупції в системі вищої освіти.

Таким чином, переймання українськими закладами вищої освіти зарубіжного досвіду юридичного супроводження статутної діяльності є кроком у напрямку модернізації та підвищення якості освітнього процесу в країні, що відповідає сучасним вимогам та сприятиме розвитку освітнього сектору в Україні.

Список використаних джерел:

1. Аналіз провідного вітчизняного та зарубіжного досвіду щодо механізмів реалізації ефективного врядування в університетах: препринт (аналітичні матеріали) (частина ІІ) / Авторський колектив: І. Драч, О. Паламарчук, В. Рябченко, Л. Червона; за заг. ред. С. Калашнікової. Київ: Інститут вищої освіти НАПН України, 2019. 96 с.

2. Зозуля О. І. Щодо висновків і пропозицій тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України // Взаємодія громадянського суспільства, особи і держави: вектор удосконалення: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 25-й річниці Конституції України (м. Київ, 22 червня 2021 р.). Київ: Київський регіональний центр НАПрН України, 2021. С. 70-73.

© Мельник Т. М., 2022